

VLAD POHILĂ – PROEMINENT OM DE CULTURĂ

La 6 aprilie a.c. dl Vlad Pohilă și-a sărbătorit cea de-a 60-a aniversare. În mediile intelectualității românești Domnia Sa este cunoscut ca un ilustru cărturar, scriitor, publicist, distins lingvist, traducător și redactor, aprig propagator și apărător al românismului și în special al limbii române. Este *Domn al cărții*. Chiar și numele-i corespunde vocației, fiindcă *Pohilă* înseamnă „înclinat, aplecat”, deci aplecat asupra cărții. La acest jubileu a ajuns ca un pom doldora de roadă, cu realizări remarcabile în toate domeniile sale de activitate.

După absolvirea Facultății de Jurnalism a Universității de Stat din Moldova (1975) dl Vlad Pohilă activează în domeniul turismului pentru tineret în calitate de ghid de clasa întâi și translator în română din alte limbi și invers, căci cunoaște vreo zece limbi slave, romanice și baltice. Între anii 1983 și 1987 este doctorand la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe din Moldova, la Sectorul de istorie a limbii, unde a elaborat studiul *Nume proprii din alte limbi în context moldovenesc*, publicat în 1988, lucrare importantă și necesară, apreciată favorabil în mediul lingviștilor, dar pe care, cu părere de rău, din exces de modestie, n-a prezentat-o pentru obținerea gradului științific de doctor în filologie, pe care l-a meritat din plin. Din 1987 până în 1990 a fost secretar de redacție la revista *Limba și literatura moldovenească* (ulterior: *Revistă de lingvistică și știință literară*, azi: *Philologia*), unde s-a manifestat ca un bun specialist, un lingvist talentat. Dl Nicolae Bilețchi, pe-atunci redactor-șef adjunct al revistei, spune că Vlad Pohilă făcea în două ore cât nu puteau face alții în două zile. În perioada aceasta a publicat lucrările: *Să citim, să scriem cu litere latine* (1989) și *Grafiă latină pentru toți* (1990), lucrări de mare actualitate devenite abecedare pentru toată lumea care dorea să învețe haina firească a limbii noastre și cărți de căpătâi ale profesorilor în procesul de instruire în școlile de toate gradele. Vlad Pohilă a participat la elaborarea lucrării *Normele ortografice ale limbii române* (Chișinău, 1990), alături de Silviu Berejan, Alexandru Dârul, Ion Ețcu, Nicolae Măteș ș.a., fiind printre aceștia unicul fără grad științific. A redactat cu grafie latină primele numere ale revistei *Limba și literatura moldovenească*. La începutul anului 1989, a participat la tipărirea primelor numere, în condiții clandestine (la Riga și Vilnius), a ziarului *Glasul* (ulterior *Glasul Națiunii*), prima publicație cu grafie latină. Astfel, în timpul aflării la Academie, Vlad Pohilă a desfășurat o activitate prodigioasă. Despre această perioadă el vorbește cu recunoștință și bucurie spunând:

Mi-i dragă Academia, acolo am făcut cea mai bună școală, am debutat cu cărți. La sfârșitul anului 1990, vocația și dragostea de jurnalism l-a făcut să plece de la Academie. Dar stima și recunoștința față de cercetători, de lingviști, nu l-a părăsit. Pe parcursul anilor a scris cu drag, în repetate rânduri, despre Mioara Avram, Valeria Guțu Romalo, Alexandru Graur, Flora Șuteu, Nicolae Corlăteanu, Eugen Coșeriu, Silviu Berejan, Nicolae Raievschi, Arcadie Evdoșenco, Maria Cosniceanu, Anatol Eremia, Vasile Bahnaru, Ion Ețcu, Irina Condrea, Ion Dumeniuk, Nicolae Mățaș ș.a. De asemenea, este autorul unor articole consacrate activității desfășurate de romaniști de seamă precum Alf Lombard (Suedia), Raymund Piotrowski (Rusia), Libuse Valentova (Cehia) etc. Și prin aceasta Vlad Pohilă și-a manifestat generozitatea, mărinimia, bunătatea, calități ale unei personalități educate în spiritul dragostei față de oameni, fapt pentru care este apreciat și stimat în societate.

Vlad Pohilă a muncit cu pasiune și în domeniul jurnalisticii. A fost redactor la ziarul *Glasul Națiunii*, redactor-șef al săptămânalului *Mesagerul*, redactor la revista *Viața Basarabiei*, redactor-șef adjunct la *Limba Română*. Din 2003 este redactor-șef al revistei de biblioteconomie și științe ale informării *BiblioPolis*. Concomitent, din 1997, este redactor stilizator și coautor la *Calendar Național*, prin care popularizează personalitățile noastre naționale. Este redactor și membru al colegiului de redacție al revistei de istorie *Tyragetia*. Este membru în colegiile de redacție ale mai multor reviste de limbă română. A redactat manuscrise de cărți de literatură artistică și științifică, a tradus poezii, proză scurtă și romane din mai multe limbi. Colaborează la numeroase publicații periodice, posturi de radio și televiziune de la Chișinău și București. În centrul preocupărilor sale gazetărești se află mereu pe un loc de frunte, de fapt – la un loc de cinste – destinul limbii române la est de Prut, promovarea, ocrotirea și cultivarea ei prin articole, emisiuni radiofonice și televizate, prelegeri libere în diferite instituții de învățământ și de cultură.

A fost membru al *Comisiei republicane pentru reglementarea și ocrotirea onomasticii naționale*, contribuind substanțial la munca de corectare a numelor noastre de persoane și de localități, schimonosite în perioada rusificării. Prin toată activitatea sa Vlad Pohilă propagă românismul, limba română, frumusețea și corectitudinea ei. În 2008 editează o culegere de eseuri – *Și totuși, limba română*, în care putem citi pagini impresionante axate pe diferite teme de cultură, iar în 2012 tipărește cartea intitulată *Arta de a pasiona cititorii* – o pledoarie pentru lectură ca o șansă sigură de a ne îmbogăți mereu cunoștințele, astfel devenind mai puternici și mai frumoși la suflet.

Activitatea dlui Vlad Pohilă nu poate încăpea într-un mic articol de prezentare. Vom mai menționa doar că i-au fost acordate multe diplome de laureat și de excelență printre care: *Diploma „Ordinul Ziariștilor”* (clasa I, Aur), acordată de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România; *Diploma Asociației Culturale a românilor din Voivodina și Ordinul Republicii* (31 August, 2010).

Cu ocazia aniversării, îi dorim *Domnului cu multă carte* Vlad Pohilă multă sănătate, mulți ani fericiți și rodnici, pace și lumină în suflet, permanentă bucurie a noilor realizări.

La mulți ani!

MARIA COSNICEANU
Institutul de Filologie
(Chișinău)